

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**CURRICULUMUL LA
EU ȘI SOCIETATEA**

**O NOUĂ VIZIUNE ASUPRA EDUCAȚIEI PENTRU IDENTITATE, CETĂȚENIE
DEMOCRATICĂ ȘI DREPTURILE OMULUI**

Învățământ primar, gimnazial și liceal

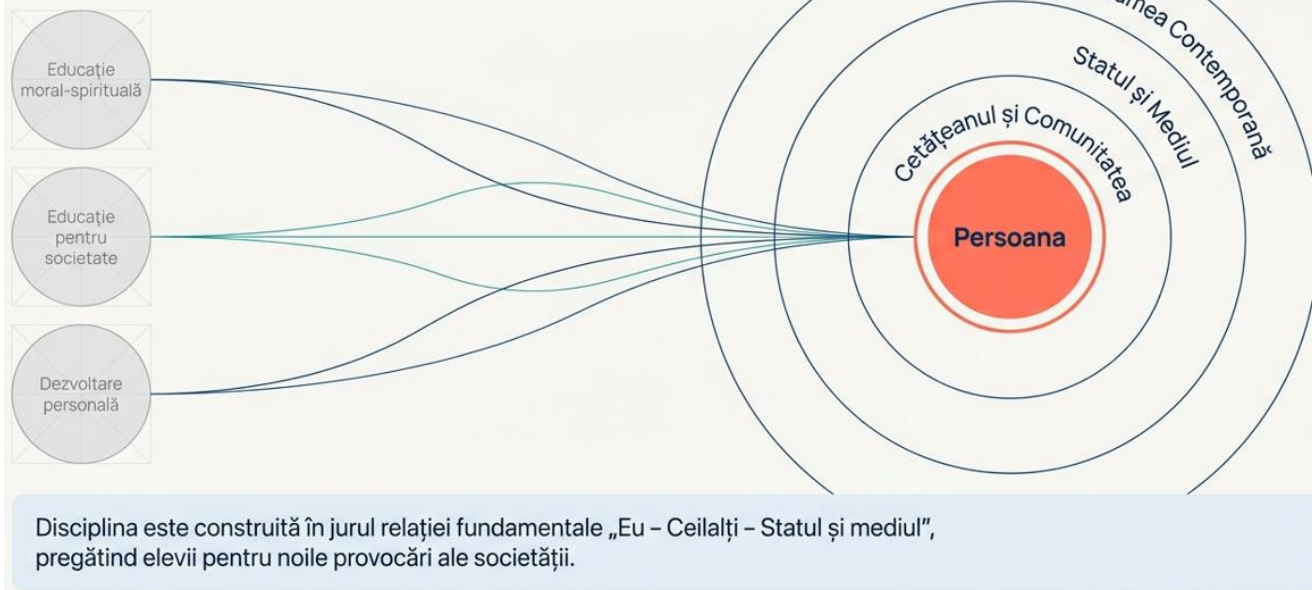
Prezentare succintă și accesibilă a proiectului Curriculumului 2026
Material de informare și consultare profesională

Chișinău, 2026

Eu și societatea · Proiect Curriculum 2026

CE S-A SCHIMBAT ÎN NOUL CURRICULUM LA *EU ȘI SOCIETATEA*?

Nu doar un curriculum nou, ci un nou model de educație pentru viață.

Nu este doar un curriculum nou. Este o disciplină nouă care integrează:

- Educație moral-spirituală;
- Educație pentru societate;
- Dezvoltare personală.

Accentul se mută spre

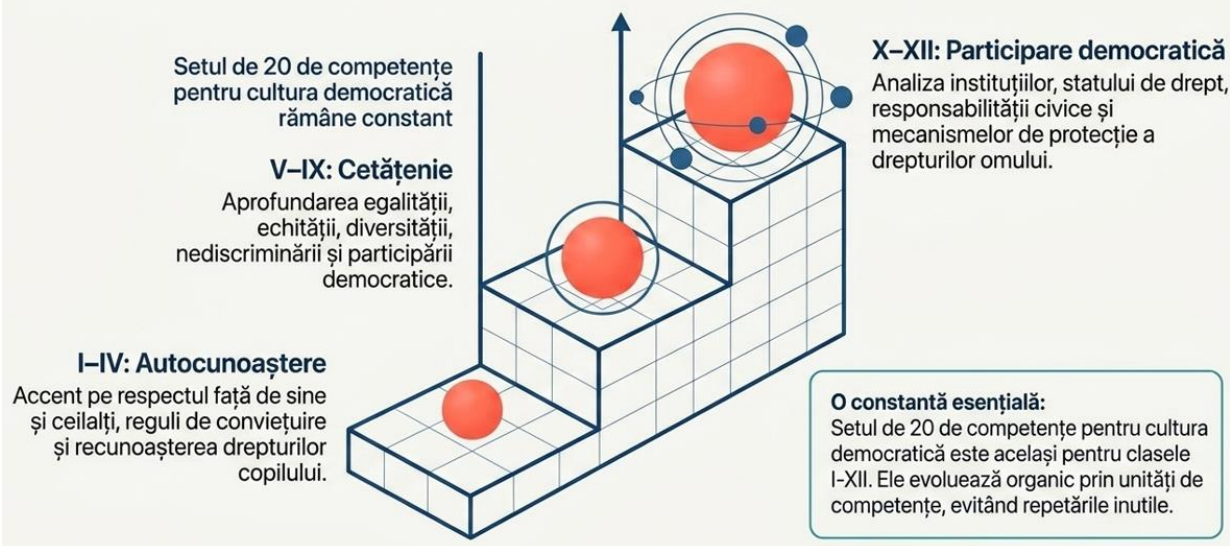
- persoană;
- cetățean;
- comunitate;
- stat;
- lumea contemporană.

CELE 10 SCHIMBĂRI MAJORE

1. Parcurs curricular unitar și progresiv

Pentru prima dată, disciplina este proiectată ca un traseu continuu de la clasa I la clasa a XII-a. Aceleași domenii fundamentale revin pe parcursul școlarității, însă sunt abordate gradual, la un nivel tot mai ridicat de complexitate.

Evoluția elevului: Arhitectura spiralat-concentrică (Clasele I–XII)

Această abordare permite:

- evitarea repetărilor inutile;
- aprofundarea treptată a competențelor;
- continuitatea între ciclurile de învățământ;
- dezvoltarea unei înțelegeri integrate asupra persoanei și societății.

Ce înseamnă pentru profesor?

Profesorul poate urmări mai ușor progresul elevului și poate proiecta activități care valorifică experiențele de învățare anterioare.

2. Rezultatele învățării devin punctul de plecare al lecției

Curriculumul formulează explicit rezultatele așteptate ale învățării, ceea ce oferă profesorului un reper clar pentru proiectarea și evaluarea activităților.

Accentul se mută de la întrebarea:

„Ce trebuie să predau?” la întrebarea: „Ce trebuie să poată face elevul la finalul învățării?”

3. Situațiile reale devin contexte de învățare

Elevii sunt provocați să analizeze situații autentice din viața personală, școlară și comunitară.

Activitățile propuse includ:

- studii de caz;
- proiecte;
- jocuri de rol;
- simulări;
- dezbateri;
- activități de voluntariat.

Învățarea devine astfel mai apropiată de realitatea cotidiană și mai relevantă pentru elev.

4. Învățarea este interdisciplinară

Disciplina valorifică în mod firesc conexiuni cu:

- istoria;
- geografia;

- biologia;
- limbile și literatura;
- matematica (în contexte precum educația financiară).

Această abordare contribuie la formarea unei perspective integrate asupra lumii și la dezvoltarea competențelor transferabile.

5. Profesorul devine facilitator al învățării

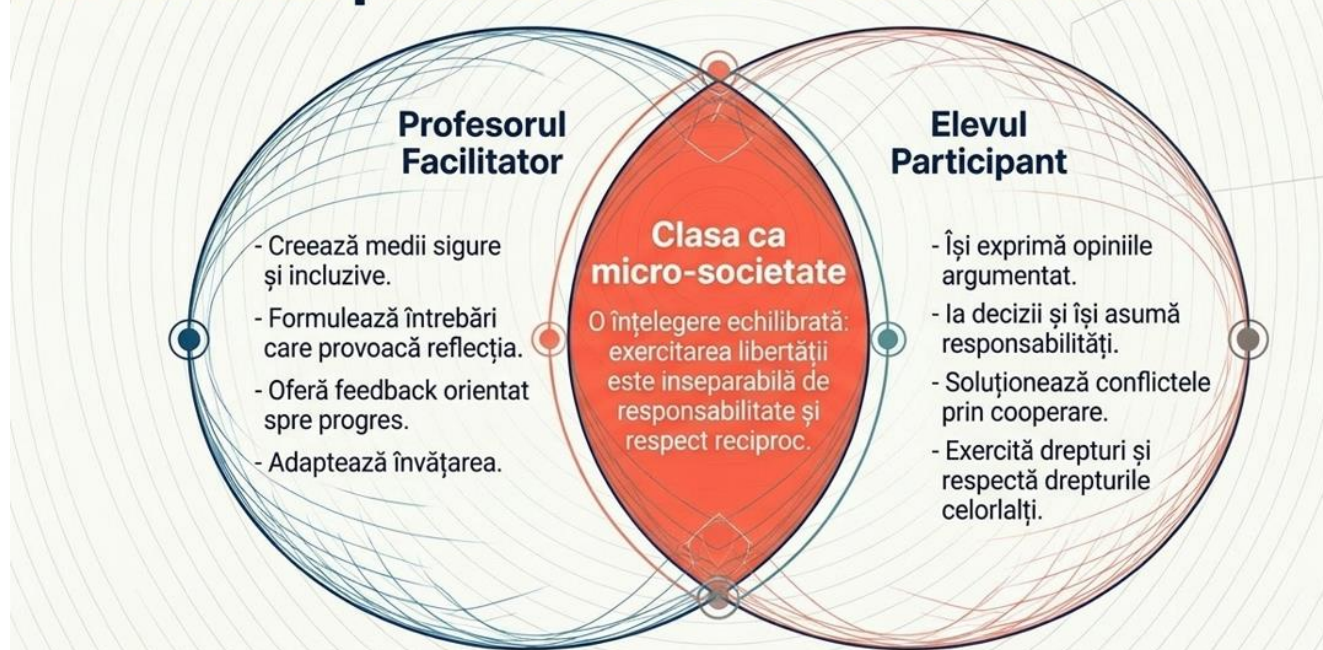
Rolul profesorului se transformă semnificativ.

Pe lângă transmiterea informațiilor, acesta:

- creează contexte autentice de învățare;
- stimulează reflecția și dialogul;
- facilitează colaborarea între elevi;
- oferă feedback orientat spre progres;
- sprijină dezvoltarea autonomiei și a responsabilității.

Elevul devine participant activ la propria învățare și este încurajat să își exprime opiniile, să argumenteze, să coopereze și să ia decizii responsabile.

Dinamica clasei: Parteneriat pentru o cultură democratică

Ce va observa profesorul la clasă?

- ✓ mai puține activități centrate exclusiv pe transmiterea informației;
- ✓ mai multe situații autentice de învățare;
- ✓ mai multe activități colaborative;
- ✓ accent pe reflecție și dialog;
- ✓ evaluare orientată spre progres;
- ✓ implicare a elevilor în procesul de învățare.

În noul Curriculum, competențele nu reprezintă un rezultat secundar al predării, ci scopul principal al întregului proces de învățare.

EDUCAȚIA PENTRU DREPTURILE OMULUI

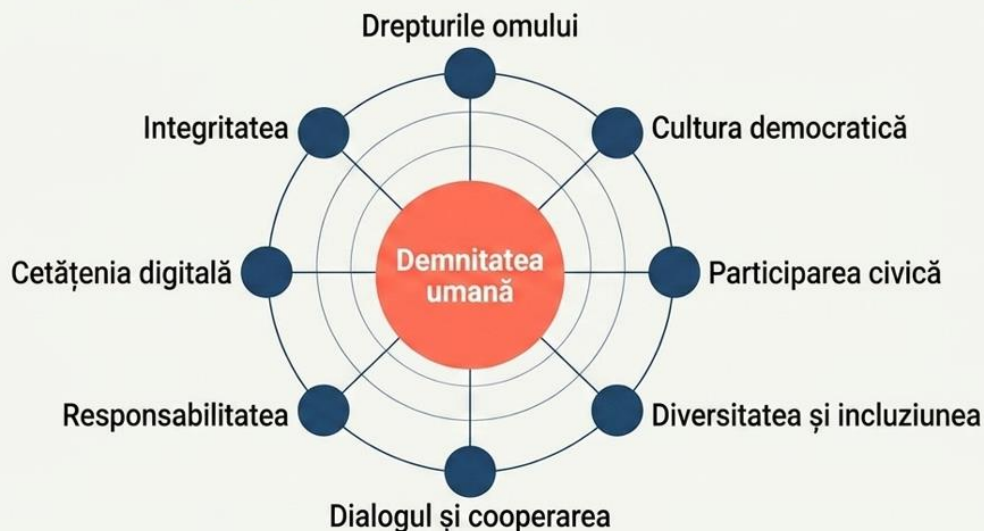
Fundamentul unei societăți democratice

Una dintre cele mai importante noutăți ale Curriculumului la disciplina „Eu și societatea” este integrarea sistematică a **Educației pentru drepturile omului** în toate ciclurile de învățământ și în toate domeniile de învățare. Drepturile omului nu mai sunt abordate ca un subiect distinct sau ca o temă ocazională, ci constituie unul dintre fundamentele dezvoltării personale și ale formării culturii democratice.

Curriculumul urmărește dezvoltarea unei înțelegeri autentice a drepturilor și libertăților fundamentale, prin raportarea lor la experiențele cotidiene ale elevilor și la situațiile concrete din familie, școală, comunitate și societate. Astfel, elevii învață că drepturile omului sunt inseparabile de responsabilitate, respect reciproc și participare activă la viața democratică.

Educația pentru drepturile omului este abordată progresiv, ținând cont de particularitățile de vârstă ale elevilor. În clasele primare, accentul este pus pe respectul față de sine și față de ceilalți, pe regulile de conviețuire și pe recunoașterea drepturilor copilului. În gimnaziu sunt aprofundate concepte precum egalitatea, echitatea, diversitatea, nediscriminarea și participarea democratică, iar în liceu elevii analizează funcționarea instituțiilor democratice, statul de drept, responsabilitatea civică și mecanismele de protecție a drepturilor omului.

Educația pentru drepturile omului: Fundamentul disciplinei

Toate componentele converg către un singur scop: formarea unei persoane autonome, responsabile și implicate într-o societate democratică. Drepturile omului nu sunt doar un subiect, ci o experiență de învățare.

Drepturile omului – o experiență de învățare, nu doar un conținut

Curriculumul promovează învățarea prin experiențe autentice, în care elevii:

- analizează situații reale privind respectarea sau încălcarea drepturilor omului;
- discută dileme morale și civice;
- argumentează opinii diferite într-un climat de respect;
- participă la proiecte și inițiative comunitare;
- învață să soluționeze conflictele prin dialog și cooperare;
- reflectează asupra propriilor responsabilități în raport cu ceilalți.

În acest fel, elevii nu doar cunosc drepturile omului, ci învață să le aplice în relațiile cotidiene și să contribuie la construirea unui climat bazat pe încredere, solidaritate și respect reciproc.

Relația dintre drepturi și responsabilități

Curriculumul promovează o înțelegere echilibrată a cetățeniei democratice, în care exercitarea drepturilor este însoțită de asumarea responsabilităților.

Elevii sunt încurajați:

- să respecte drepturile celorlalți;
- să manifeste responsabilitate în utilizarea libertății de exprimare;
- să participe la luarea deciziilor în comunitatea școlară;
- să prevină și să combată discriminarea, discursul instigator la ură și violența;
- să manifeste integritate și responsabilitate în mediul digital.

Astfel, disciplina contribuie la formarea unor cetățeni capabili să participe activ și responsabil la viața democratică.

Educația pentru drepturile omului este susținută prin dezvoltarea competențelor prevăzute în **Cadrul de Referință al Competențelor pentru Cultura Democratică al Consiliului Europei**, precum:

- valorizarea demnității umane și a drepturilor omului;
- respectul;
- responsabilitatea;
- empatia;

Aceste competențe sunt dezvoltate gradual și integrate în toate unitățile de învățare, contribuind la formarea unei culturi democratice autentice.

Un profil holistic pentru o lume complexă

Ce înseamnă aceasta pentru profesor?

Profesorul creează un climat educațional bazat pe respect, dialog și participare. El facilitează dezbateri, analizează împreună cu elevii situații reale și încurajează exprimarea argumentată a opiniilor, oferind tuturor elevilor oportunități egale de participare și învățare.

Ce înseamnă aceasta pentru elev?

Elevul învață să își cunoască drepturile, să respecte drepturile celorlalți și să își asume responsabilitățile care decurg din apartenența la o comunitate democratică. El dobândește competențe care îi permit să participe activ la viața școlii și a societății, să comunice respectuos și să contribuie la soluționarea pașnică a problemelor și conflictelor.

CUM VA ARĂTA LECȚIA LA DISCIPLINA „EU ȘI SOCIETATEA”?

Învățarea pornește de la viața reală

În noul Curriculum, lecția nu mai este organizată în jurul transmiterii unor informații sau definiții, ci în jurul unor **situații autentice de viață**, relevante pentru elevi. Scopul principal este dezvoltarea competențelor care îi ajută pe copii și tineri să se cunoască pe sine, să relaționeze cu ceilalți și să participe responsabil la viața comunității.

Pornind de la experiențele elevilor, profesorul creează contexte de învățare care stimulează reflecția, dialogul, cooperarea și implicarea activă. Astfel, lecția devine un spațiu în care elevii discută, analizează, argumentează, iau decizii și caută soluții pentru probleme reale, dezvoltând competențe care pot fi transferate în viața de zi cu zi.

De la lecția tradițională la experiența de învățare

Abordare tradițională	Abordarea propusă de Curriculumul 2026
Profesorul explică.	Profesorul facilitează învățarea.
Elevul ascultă și reproduce informația.	Elevul investighează, reflectează și argumentează.
Accent pe cunoștințe.	Accent pe competențe și aplicarea lor în viață.
Situații ipotetice.	Situații autentice din viața elevilor.
Activitate predominant individuală.	Învățare colaborativă și participativă.
Evaluare centrată pe răspunsuri corecte.	Evaluare centrată pe progres și dezvoltarea competențelor.

Cum învață elevii?

Activitățile propuse în Curriculum valorifică metode active și participative, prin care elevii sunt implicați direct în procesul de învățare.

Profesorul va utiliza mai frecvent:

- studii de caz;
- proiecte individuale și de grup;
- dezbateri;
- jocuri de rol;
- simulări;
- investigații;
- activități de voluntariat;
- campanii de sensibilizare;
- reflecții personale;
- activități în comunitate.

Aceste metode îi ajută pe elevi să înțeleagă mai bine legătura dintre ceea ce învață la școală și provocările vieții cotidiene.

Rolul profesorului

Profesorul creează un mediu educațional sigur și incluziv, în care fiecare elev este încurajat să participe, să își exprime opiniile și să învețe din experiență.

El:

- formulează întrebări care provoacă reflecția;
- organizează activități colaborative;
- facilitează dialogul;
- oferă feedback constructiv;
- adaptează activitățile la particularitățile elevilor;
- încurajează participarea activă și responsabilă.

Rolul elevului

Elevul nu este doar receptor al informației, ci participant activ la propria învățare.

El:

- își exprimă opiniile argumentat;
- cooperează cu colegii;
- analizează situații reale;
- identifică soluții;
- ia decizii;
- reflectează asupra propriului comportament;
- își asumă responsabilități;
- participă la proiecte și activități comunitare.

Lecția la disciplina „Eu și societatea” nu urmărește doar transmiterea unor informații despre societate, ci oferă elevilor oportunități de a exersa comportamente, atitudini și competențe necesare pentru viața într-o societate democratică.

Cele 10 schimbări majore

